

УДК 619:615.099.07/.9:636.7

ПЛЮХ Б.П., магістрантка

Науковий керівник – **ВОВКОТРУБ Н.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОТРУЄННЯ СОБАК РОДЕНТИЦИДАМИ ГРУПИ АНТИКОАГУЛЯНТІВ

Отруєння собак різними речовинами є досить актуальною проблемою для ветеринарних лікарів та власників тварин у наш час. Родентицидні антикоагулянти є найпоширенішими токсинами у випадку отруєння собак і найпоширенішим токсином, який спостерігається у багатьох ветеринарних практиках.

Ключові слова: інтоксикація, родентициди, антикоагулянти, вітамін К, собаки.

Аналіз та знання найпоширеніших отруєнь собак можуть допомогти у впровадженні заходів, які мінімізуватимуть вплив токсикантів на цей вид тварин.

Родентициди – це хімічні речовини, що застосовуються для винищення тварин-шкідників, таких як миші, щури та кроти. Ця група препаратів становить небезпеку не тільки цільовим тваринам – гризунам, а й іншим ссавцям, включно із собаками.

Оцінюючи інформацію щодо підозрюваних випадків отруєння, дуже важливо враховувати повну історію пацієнта, перш ніж визначити, чи пов'язана конкретна картина захворювання саме з отруєнням.

Метою роботи було проаналізувати вплив препаратів групи антикоагулянтів на організм собак.

Результати досліджень. Препарати групи родентицидів-антикоагулянтів виготовляються зі сполук кумарину та індандіону. Вперше вони були синтезовані та впроваджені в США. Механізм токсичної дії цих речовин полягає в потрапленні їх з отруєними приладами до організму гризунів, де вони інгібують утворення протромбіну, який бере участь у процесах згортання крові. Одночасно уражуються кровоносні судини тварин, а отруєні особини гинуть від внутрішнього кров'яного виливу. Захисні реакції у шкідників не формуються. Родентициди антикоагулянтної дії спричинюють типові хронічні отруєння. Токсична дія на гризунів сильніше виявляється при надходженні в організм малих кількостей (доз) протягом тривалого часу, але одноразове споживання отруєних принад навіть з високою дозою препарату не спричинює їх летальність.

Клінічні ознаки отруєння антикоагулянтами у тварин здебільшого викликані випадками отруєння саме у собак. За клінічно вираженого перебігу найпоширенішими ознаками отруєння в собак є: млявість, задишка, кашель і з наявністю крові в мокротинні. Більшість клінічних симптомів пов'язані з коагулопатією. Собаки, які зазнали впливу токсичних доз антикоагулянтних родентицидів, залишаються без видимих симптомів, доки не відбудеться виснаження активних факторів згортання крові. Також антикоагулянтні родентициди призводять до розвитку генералізованих кровотеч у різних органах.

Заключний діагноз «отруєння антикоагулянтними родентицидами» найчастіше залежить від історії контакту або клінічних ознак, прояву коагулопатії та реакції на терапію вітаміном К. При цьому лабораторний аналіз крові є досить важливою складовою для точної та прикінцевої діагностики отруєння тварин антикоагулянтними родентицидами.

Можна з точністю сказати, що за підозри на отруєння антикоагулянтами найважливішою складовою є саме застосування специфічної терапії, що полягає у застосуванні препаратів вітаміну К, який необхідний для синтезу факторів згортання крові.

На базі ветеринарної клініки було проведено лікування собак, що поступили з ознаками отруєння родентицидами групи антикоагулянтів. Завдяки добрій матеріально-технічній базі клініки, всебічним методам лабораторної діагностики, проведенню своєчасного стаціонарного лікування з постійним наглядом за собаками, відзначалась позитивна динаміка щодо повного одужання тварин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. James L., Roberts D. Isoniazid hepatotoxicity: progress in understanding the immunologic component. *Hepatology*. 2014. Vol. 59. № 3. P. 746–748.
2. Accidental isoniazid poisoning-a report / R.L. Agrawal et al. *Indian J. Tuberc.* 2008. Vol. 55. № 2. P. 94–96.
3. Gwaltney-Brant S. Terrible toxicants. *Proc 9th IVECCS*. 2003. 534 p.
4. Спосіб визначення ізоніазиду в організмі собак при отруєнні / О.В. Байєр та ін. *Ukrainian Journal of Ecology*. 2018. 8(1). P. 498–502. DOI:10.15421/2017_241.

УДК 636.4.09:616-08:619

РІВНА О.О., магістрантка

Науковий керівник – **МЕЛЬНИК А.Ю.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ДИНАМІКА КІЛЬКОСТІ ЕРИТРОЦИТІВ І ВМІСТУ ГЕМОГЛОБІНУ В СВИНЕЙ ЗА ВИКОРИСТАННЯ ПРЕПАРАТУ «АБЕТКА ДЛЯ ТВАРИ»

У роботі викладено результати з науково-виробничої апробації ветеринарного препарату «Абетка для тварин» на стан гемоцитопоезу в свиней. Засвідчено динаміку вірогідних змін кількості еритроцитів, вмісту гемоглобіну та індексів крові.

Ключові слова: Абетка для тварин, гемоцитопоез, еритроцити, гемоглобін, колірний показник, свині, анемія.

Організація широкої мережі спеціалізованих господарств з виробництва свинини та їх технології поставили перед ветеринарною медициною і приватною практикою багато проблем, пов'язаних з удосконаленням попередження метаболічних хвороб, засобів і методів їх профілактики, розробкою ефективної системи захисту господарств від занесення збудників гострих інфекційних і хронічних захворювань, захисту довкілля від забруднення шкідливими відходами та ін [1, 2]. Важливим завданням, яке стоїть перед лікарями в таких умовах, є організація та проведення комплексу профілактичних, оздоровчих, ветеринарно-санітарних, лікувальних та низки інших заходів у господарствах, що забезпечують благополуччя тварин [3].

Метою роботи було дослідити у виробничих умовах ефективність ветеринарного препарату «Абетка для тварин» на стан гемоцитопоезу у свиней. Робота проводилася в одному з фермерських господарств Київської області. Лабораторні дослідження виконували на базі лабораторії діагностики хвороб тварин кафедри пропедевтики і медицини внутрішніх хвороб тварин і птиці ім. В.І. Левченка. Препарат випоювали упродовж 7 днів з наступною тижневою перервою, а потім знову задавали протягом тижня. Курс повторювали тричі. Через 8 діб після останнього застосування препарату проводили клінічне дослідження і відбирали зразки крові для дослідження.

На початку експерименту, тобто до застосування комплексу «Абетка для тварин» у свиней групи контролю кількість еритроцитів коливалася в межах 6,5–7,3 Т/л і в середньому складала $6,68 \pm 0,13$ Т/л, що відповідає показнику норми (6,0–7,5 Т/л). У тварин дослідної групи було дещо більше еритроцитів (+4,7 %), а середнє значення ($6,94 \pm 0,31$ Т/л) було невірогідним ($p < 0,1$) порівняно з відповідним показником поросят контрольної групи.

За даними другого забору крові кількість еритроцитів у поросят групи досліду підвищувалася на 8,3 % і становила $7,7 \pm 0,19$ Т/л, що достовірно більше ($p < 0,05$), ніж не тільки на початку дослідження, а й відповідно до кількості еритроцитів контрольної групи.

Концентрація гемоглобіну в поросят контрольної групи до випоювання препарату коливався від 86,8 до 107,8 г/л і в середньому по групі становила $96,1 \pm 2,31$ г/л, що відповідає нормативним значенням (90–110 г/л), однак у двох поросят був дещо нижчий гемоглобін (84,5 та 87,1 г/л), що характерно для гіпохромії.